

Tasa-arvo- ja sosiaaliturvaministeri

Sanni Grahn-Laasonen

tasy.stm@gov.fi

laura.rissanen@gov.fi

31.8.2023

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

AMNESTY INTERNATIONAL SUOMEN OSASTO

Hietaniemenkatu 7 A

00100 Helsinki

P: 09 8562 0600

E: amnesty@amnesty.fi

W: amnesty.fi

Amnesty Suomen osaston puheenvuoro ministeri Grahn-Laasonen pyöreän pöydän keskustelussa 29.8.2023

Amnesty International on maailman suurin ihmisoikeusjärjestö, jonka toiminta perustuu yksittäisten ihmisten tuelle. Tukijoita on 10 miljoonaa, 150 maassa eri puolilla maailmaa. Amnesty on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton.

Amnesty International Suomen osasto kiittää mahdollisuudesta puheenvuoroon. Ministeri toivoi keskusteluun kutsuttujen kertovan, millaisia odotuksia ja toiveita kutsutuilla tahoilla on uuden hallituksen tasa-arvopoliitikalle. Amnesty nosti kahden minuutin puheenvuoroonsa seuraavia odotuksia – ja ihmisoikeusnäkökulmasta välttämättömiä tasa-arvotoimenpiteitä:

”Hyvä ministeri, yhteistyökumppanit

Suomeen on säädettävä laki, joka velvoittaa kaikki hallinnon tasot ehkäisemään tehokkaasti naisiin ja tyttöihin kohdistuvaa väkivaltaa. Tavoitteeksi on otettava lain voimaantulo tällä hallituskaudella.

Hallitusohjelmassa on esitetty ihmisoikeusnäkökulmasta kannatettavia kriminalisointitarpeita ja arviointeja. Lähisuhdeväkivallan sovittelusta luopuminen on tärkeä tasa-arvopoliittinen teko. Odotamme, että tuleva uhripoliittinen ohjelma lunastaa lupauksensa, ja tukipalveluita tuottavien järjestöjen rahoitus turvataan ja saatetaan vastaamaan tarvetta.

Tasa-arvopoliitikan ytimessä on oltava moniperustaista syrjintää kohtaavien naisten, tyttöjen ja sateenkaariryhmiin kuuluvien ihmisten oikeuksien turvaaminen. Paperittomien oikeus turvalliseen raskauteen ja synnytykseen on turvattava, samoin kuin maahan muuttaneiden, väkivaltaa kokeneiden naisten oikeus itsenäiseen oleskelulupaan.

Tukipalveluiden saavutettavuuden lisäämisessä on huomioitava haavoittuvassa asemassa olevien väkivallan uhrien tarve pitkäjänteiseen, yksilöllisiin tarpeita vastaavaan tukeen.

Hallitusohjelmassa ei ole sateenkaarivähemmistöjen syrjintää torjuvia toimenpiteitä. Suomi tarvitsee sateenkaaripoliittisen toimintaohjelman syrjinnän lopettamiseksi.

Ihmisoikeuskasvatuksen yhdenvertaiseksi toteutumiseksi tarvitaan kansalliset suuntaviivat, jotka tukevat ihmisoikeuskasvatusta systemaattisesti kaikilla koulutusasteilla. Yhdessä ihmisoikeuskasvatuksen kanssa normikriittinen seksuaalikasvatus antaa työkaluja valheellisten väittämien tunnistamiseen ja vastustamiseen, joita esimerkiksi anti-gender -liike levittää.

Sosiaaliturvaan kohdistuvat laaja-alaiset heikennykset ajavat ahtaalle niitä naisia, jotka kamppailevat toimeentulonsa kanssa. Lapsiperheköyhyyden syvenemisen seuraukset ovat kauaskantoiset. Heikennysten sukupuolivaikutukset on arvioitava ihmisoikeusvaikutusten rinnalla. Antirasistisen toiminnan periaatteet on omaksuttava myös tasa-arvopoliitikan toteuttamisen lähtökohdaksi.

Kiteyttäen: Amnesty odottaa hallituksen tasa-arvopoliitikalta ihmisoikeusperustaisuutta.”

Yksityiskohtaiset suosituksemme yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämiseksi valtioneuvostolle (julkaistu 8.8.2023) löytyvät täältä:

<https://www.amnesty.fi/uploads/2023/08/liite-amnestyn-suositukset-syrjimattomyden-edistamiseksi.pdf>

Kunnioitavasti,

Pia Puu Oksanen

Sukupuoleen ja seksuaalisuuteen perustuvan syrjinnän asiantuntija

Amnestyn Suomen osasto ry

pia.oksanen@amnesty.fi